www.svoboda-news.com

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. C No. 35 JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, FEBRUARY 23, 1993 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 23-го ЛЮТОГО 1993 Ч. 35. РІК С.

Пам'ятаймо про Україну!

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА ПРОСИТЬ ДОПОМОГИ

Київ (М. Муратов). — Тут 11-го лютого оприлюднено два звернення до народу України, до Президента, Верховної Ради і Кабінету Міністрів від журналістів та від учасників „круглого столу", який пройшов під назвою „Ідеологія і соціяльна практика політичних партій України".

У зверненні журналістів сказано, що новий стрибок цін поставив під загрозу існування преси в Україні. Міністерство зв'язку, яке є монополістом у сфері поширення газет і журналів, за свої послуги вимагає з 1-го квітня таку ціну, яку кваліфікують як жахливий удар по пресі і суспільній думці України: за один примірник — 7 карбованців.

Організаторами „круглого столу" стали: Інститут національних відносин і політології, Політична асоціяція. Інноваційний центр, Національний інститут стратегічних досліджень та Асоціяція молодих політологів і політиків. Учасники зібрання вважають, що пресу треба звільнити від податків, поставити всі друковані органи в рівні умови і припинити дотації для парляментської та урядової газет за рахунок державного бюджету. Як сказано у зверненні, люди, змучені недоїданням і бідністю, не зможуть платити 3—4,000 карбованців за одне видання.

Водночас, автори заяв звертають увагу на такий важливий факт: в той час, коли українська преса опинилася на межі завмирання, московська навпаки — прориається до українського читача за допомогою спеціяльно знижених цін. „І це вже не економічна проблема, — пишуть автори звернення, — а політична і міждержавна". Для прикладу вони навели низку цін на різні газети. Скажімо, в той час, як газета „Демократична Україна" коштує в Україні 12 карбованців, то московська 16-ти сторінкова „Російская газета" — 3 карбованці. Хоч у Москві вона коштує — 5 рублів. Така ж картина і з іншими виданнями.

На думку журналістів, ситуація з пресою цілком трагічна, і ті, хто сприяв знеціненню карбованця, мусять нині компенсувати передплатникам і редакціям втрати, пов'язані з падінням курсу національної грошової одиниці.

Перевірка ОСІ продовжується

Джерзі Ситі, Н.Дж. — У Бостоні 29-го січня перед суддею Томасом Вайзманом зізнавав у справі Івана Дем'янюка колишній директор ОСІ Аллен Раєн. Під час чотиригодинних переслухань у Федеральному суді А. Раєн постійно заперечував, що йому було відомо щонебудь про зумис не приховання доказів виправдання від оборони І. Дем'янюка.

На питання відомого кримінального адвоката з Техасу проф. Майкла Тігара, який репрезентує І. Дем'янюка на добровільній базі, А. Раєн постійно заперечує про те, що йому було відомо про будь-які зізнання з СССР, що їх вимагала оборона І. Дем'янюка, де ще у 1980 році говорилося про те, що Іваном Грозним був він зізнавали у різних містах ЗСА у справі незаконности розправи над І. Дем'янюком у ЗСА, що їх зарядив Апеляційний Суд 6-ої округи.

Заключні переслухання адвокатів обидвох сторін мають відбутися перед суддею Т. Вайзманом у квітні в Нешвіллі, Тенн., з згодом він подасть свої рекомендації в цій справі вищезгаданому Апеляційному судові.

Консульський Відділ амбасади України у ЗСА повідомляє

Громадяни, які зазнали репресій на території України (в тому числі й ті, що відбували покарання у вигляді примусового лікування) і визнані згідно із Законом України „Про регабілітацію жертв політичних репресій в Україні" регабілітованими, але проживають за межами України, мають право подати заяву про виплату компенсації, поновлення трудових, житлових, пенсійних та інших прав до дипломатичних представництв або консульських установ України.

Дипломатичні представництва або консульські установи через міністерство закордонних справ надсилатимуть ті заяви спеціяльним обласним комісіям за місцем проведення попереднього слідства, вилучення чи залишення майна регабілітованого.

У НЮ ЙОРКУ ВЖЕ ДОВШУ хвилю ведуться палкі дискусії над темою чи дозволити лесбінкам і гомосексуалістам брати участь у славнозвісній ірляндській параді на день св. Патрика. Дійшло до того, що міський дозвіл на проведення паради видано іншим організаторам як досі, бо вони погодилися на те, щоби участь брали всі — до цього, зокрема причинився посадник міста Дейвід Дінкенс, який у цьому виборчому році старається забезпечити за собою якнайбільше голосів. З попередженням про те, що багато католицьких організацій не візьме участи в параді виступив римокатолицький кардинал і архиєпископ Ню Йорку Джон О'Коннор.

Україна робить перший крок до зміцнення карбованця

Київ (Борис Клименко) — 17-го лютого Уряд України прийняв Декрети, які вводять часткову внутрішню конвертацію українського карбованця. Як повідомив віцепрем'єр-міністер і міністер економіки України Віктор Пинзеник, Декрет „Про систему валютного контролю і валютне регулювання" спрямований на введення повної внутрішньої конвертації, але оскільки сучасна економічна ситуація не сприяє її введенню, Уряд змушений прийняти ще один — тимчасовий декрет, який встановлює перехідну норму. Вона полягає в тому, що всі учасники зовнішньоекономічної діяльности, які торгують за іноземну валюту, зобов'язані продавати частину валютного прибутку, а саме 50 відсотків на міжбанківському валютному ринку за вільним ринковим курсом. Решта ж зараховується на валютний рахунок підприємства, при чому воно може продавати на ринку і більше половини своєї валюти.

Пояснюючи, чому ми не можемо ввести повну внутрішню конвертацію українського карбованця, Віктор Пинзеник сказав, що при нинішніх темпах інфляції і при відсотковій ставці, яка нижче темпів інфляції, виникає різниця валютних курсів, курсів купівлі і продажу. Проданий сьогодні за одну тисячу карбованців долар за місяць треба купувати вже за дві з половиною тисячі; якщо ж хтось вирішить не купувати, а покласти до банку, то банківський відсоток не покриває того, що з'їдає інфляція. Національний банк введе зміни в режим валютної торгівлі: у валютних крамницях продаж буде здійснюватися за двома валютами — тверда чужинецька і українській карбованець за вільним ринковим курсом.

Декрет „Про забезпечення сільського господарства продукцією, що імпортується для проведення весняних польових робіт", прийнятий з метою заохотити постачання в Україну найнеобхідніших ресурсів. По суті він робить виняток з Декрету про податок на добавлену вартість, на товарообмінні бартерні операції. „Ми дозволяємо, — сказав Віктор Пинзеник, — в межах двох відсотків виробленя продукції виділення квот місцевим державним адміністраціям під їхню відповідальність для проведення бартерних операцій на продукти нафтопереробки, скраплений газ, мінеральні добрива, засоби захисту рослин, посадковий матеріял і комбіновані корми".

Для спільних підприємств, як суб'єктів підприємницької діяльности України, зроблений виняток: вони не зобов'язані продавати валюту, яка надходить від експорту власної продукції.

Що ж до контролю за валютним обігом, доходи від експорту повинні бути зараховані на рахунок підприємства не більше, ніж протягом 90 днів після перетину митного кордону. Більше ніж 90 днів — це сприймається вже як рух капіталу, а на це треба мати дозвіл Національного банку. 90 днів — то є міжнародна норма.

На питання про доцільність і моральність мети, для якої Уряд позичає у Світового Банку 40 мільйонів долярів (начебто на ремонт міністерських офісів і оплату відрядженьх урядовців), Віктор Пинзеник сказав: „В мене занадто мало часу, щоб я займався відповідями на такі речі, які публікуються із звинуваченнями на мою адресу. Я ставив і надалі спокійно буду ставити підписи під такими документами. Мова йде про тячну допомогу, першу інституційну позику, за якою можуть іти наступні позики, зокрема, реабілітаційна позика Світового Банку. Це перший крок, без якого не можуть іти наступні кроки".

Велику кількість мінял, які займаються обміном долярів і російських рублів під універмагами і на вокзалі Києва, Уряд хоче знищити економічно, дозволивши громадянам відкривати обмінні пункти. В пунктах, де обсяг таких операцій великий, значно дешевше купувати тверду валюту. „Те, що тепер відбувається у спотвореному вигляді на вулиці, ми хочемо перевести в режим державної політики. При вільному ринковому курсі це означає, що валюта вільно продається і купується в Україні. Але це перехідний етап. Як тільки ми введемо 100% конвертованості, в Україні буде заборонено ходження твердої валюти взагалі".

Створено „Карпатський реґіон Европи"

Дебрецен, Угорщина. — Тут 15-го лютого делеґації України, Польщі та Угорщини зустрілися в готелі „Золотий Бик" і підписали декларацію про створення міжнародної організації „Карпатський реґіон Европи". Спільну декларацію і угоду про співпрацю націй і народностей Карпатського европейського реґіону підписали міністри закордонних справ України, Угорщини і Польщі Анатолій Зленко, Геза Єсенський та Кшіштоф Скубішевський, з участю заступника міністра закордонних справ Словаччини та генерального секретаря Ради Европи Катрін Лалюм'єр. Декларація передбачає максимальне розширення контактів і співпраці на всіх рівнях, ведення спільної економічної, екологічної, туристичної, адміністративної діяльности.

Така форма реґіонального транскордонного співробітництва в Европі створюється вперше.

Агентство Франс Пресс звертає увагу на те, що в декларації наголос зроблено на співпраці місцевих адміністрацій карпатського реґіону і околиці ріки Тиси, однак не всі держави згаданого реґіону приєдналися до нової організації. Не поставили свій підпис під документом представники Румунії, які були в Дебрецені як спостерігачі. Словакія отримала право покищо тільки асоційованого члена організації.

Як сказала К. Лалюм'єр, „Румунії треба вийти з ізоляції та відкритися для Европи". На її думку, до міжнародної організації „Карпатський реґіон Европи" не приєдналися держави, які не врегулювали до кінця свої територіяльні та етнічні проблеми з засновниками організації. Та все ж, вважає К. Лалюм'єр, співпраця в межах реґіональних організацій веде до европейської інтеграції в цілому.

КОНГРЕС ОБГОВОРИВ СИТУАЦІЮ В БОСНІЇ

Вашінгтон. — Цими днями в обох палатах Конгресу відбулося обговорення ситуації в Боснії і Герцеговині. Спостерігачі підкреслюють, що вони супроводилися гострими антисербськими висловлюваннями, аж до вимоги застосувати негайну воєнну інтервенцію ЗСА на Балканах.

З'єднані Стейти, якщо виникне необхідність, повинні післати в Боснію свої наземні війська кількістю від 30.000 до 50.000 вояків, незалежно від наставлення інших держав, щоб „припинити облогу Сараєво сербськими сербами", — заявив у підкомітеті в справах Европи сенатського комітету в закордонних питаннях, колишній директор Сі-Ай-Ей Вільям Колбі. „ЗСА повинні очолити цю кампанію і почати її здійснювати", — сказав він.

Всі промовці зійшлися на тому, що Адміністрація повинна вдатися до більш твердого курсу в югославському питанні, бо становище, зайняте державним секретарем Ворреном Кристофером, „не відповідає вимогам дня". Колишній постійний представник ЗСА в Організації Об'єднаних Націй Джін Кіркпатрик закликала Сенат схвалити „односторонню акцію" ЗСА, щоб при наймні забезпечити доставу у Боснію і Герцеговину гуманітарних вантажів, оскільки „боснійці переживають винятково тяжкі часи". Д. Кіркпатрик вважає, що плян В. Кристофера є дещо кращий, ніж пропозиції посередників ООН Сайруса Венса і Дейвіда Овена, котрі „роблять жертв війни жертвами мирного пляну".

Далі Д. Кіркпатрик сказала що „викликає розчарування занадто обережна політика президента Клінтона, яку він проводить від моменту, як став президентом".

Заклик Д. Кіркпатрик знайшов підтримку в колишнього помічника президента у питаннях національної безпеки Збігнєва Бжезінського. Він також виступив з вимогою проголошення „заборонної повітряної зони" і достави зброї для боснійських мусулманських воєнних формувань і запропонував розмістити миротворчі сили ООН в Косові і Македонії, щоб „унеможливити будь-які напади з боку сербів".

Сенатор - республіканець від стейту Індіяна Річард Лугар рекомендував післати в Боснію міжнародні сили кількістю до 300,000 осіб, оскільки, на його думку, переговори, спрямовані на врегулювання югославської кризи, можуть затягнутися на невизначено довгий час, як, наприклад, багаторічні дискусії довкола Кіпру.

За повітряні удари проти сербських військ висловився також відомий спеціяліст в ділянці контролі над озброєнням Пол Нітце і колишній начальник штабу воєнно-повітряних сил ЗСА генерал Майкл Дуган.

Під час слухань у Конгресі міністер закордонних справ Боснії Гаріс Сіладжіч закликав ЗСА підтримати скасування ембарго на доставу зброї для боснійських мусулман. Він сказав, що продовження ембарго лише сприяє сербам у їхній „кривавій практиці етнічних очищень".

СЕНАТ НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА В'ЇЗД ІМІГРАНТІВ З ВІРУСОМ АІДС

Вашінгтон. — Президент Билл Клінтон у четвер, 18-го лютого, дістав несподівану відсіч від Сенату, де великою більшістю голосів схвалено не дозволити Урядові на іміграцію до ЗСА осіб, які заражені вірусом, що спричиняє хворобу АІДС. Хоч схвалення Сенату має малу можливість стати законом, все ж таки факт, що 34 демократичні сенатори голосували проти Президента вказує на те, що ця справа не є до вподоби більшости сенаторів і що Президент не має Сенат під своєю контролею. Схвалення перейшло голосами 76 до 23 після гострого обговорення цього питання між республіканцями, які твердили, що ЗСА не можуть собі позволити на те, щоб впускати осіб з вірусом хвороби АІДС, і ліберальними демократами, які заявляли, що ЗСА не повинні бути менш співчутливими до цих осіб, як інші індустріяльні країни.

Урядові чинники не проводили надто сильної аґітації проти цього республіканцями спонсорованого потягнення, бо не хотіли, щоб над цією справою розвинулися подібні дискусії, як над справою служби гомосексуалістів у збройних силах ЗСА. Хоч дехто не був надто задоволений слабою реакцією Уряду, сенатські демократи обстоювали, що тепер Білий Дім зосереджується виключно на економічній програмі президента Б. Клінтона, тим більше, що це схвалення напевно буде перерішене у Палаті Репрезентантів.

Заборона впускати заражених вірусом хвороби АІДС осіб до ЗСА існує в теперішніх іміграційних правилах і Президент може їх просто скасувати, але рішення, схвалене Сенатом, зробить цю заборону справою закону, а тоді це може змінити тільки Конгрес.

У СВІТІ

В ЛЮТНЕВОМУ ЗВІТІ харчової аґенції ООН говориться, що міжнародний воєнний контингент у Сомалі не виконав завдання, яке покладалося на операцію „Відродження надії", і населення цієї африканської країни продовжує голодувати. В минулому році в Сомалі від голоду вмерло 300,000 осіб, а тепер від достави харчів залежить життя мільйона сомалійців. Тим часом хоч у вислідї зусиль вояків ООН було відкрито міжнародне летовище в Могадішо, гуманітарна допомога на місця доходить з великими труднощами і перервами. Озброєні банди сомалійців все ще грабують мирне населення.

МІСЦЕВЕ СЕРБСЬКЕ командування відмовилося пропустити колону авт ООН з харчами у східній район Боснії, де перебувають 200,000 мусулманських втікачів. Представник комісії ООН у справах втікачів Сільвана Фоа повідомила, що місцеві серби не підкоряються наказам власних лідерів і тому авта з харчами стоять на місці вже декілька днів. Тим часом серби вже п'ять днів обстрілюють з гармат боснійську столицю Сараєво. Місто оточене сербськими танками. Мешканці столиці терплять голод і холод, однак ООН досі не може знайти надійних способів доставки в Боснію гуманітарних вантажів.

НАТО визначає нові завдання

Лондон, Англія. — НАТО належить важлива роля в забезпеченні стабільности і підтриманні безпеки в світі, заявив на пресовій конференції що відбулася тут в Міжнародному інституті стратегічних досліджень, верховний головнокомандуючий Об'єднаними збройними силами НАТО в Европі американський генерал Джан Шалікашвілі, який перебуває з візитою в столиці Англії.

В роки „холодної війни", підкреслив американський генерал, завдання Північно-Атлантійського Оборонного Союзу зводилися лише до стримування загрози з боку Совєтського Союзу і до захисту території країн-членів НАТО на випадок можливого нападу на них. Однак після розпаду СССР і краху соціялістичної системи виникли нові небезпеки і вогнища напруженості. В різних кінцях Европи спалахнули міжнаціональні конфлікти, що загрожують мирові на всьому континенті. Виник новий світ, але в ньому нема порядку, і ми не можемо залишатися осторонь від цього, підкреслив Дж. Шалікашвілі.

За його словами, загострення ситуації в колишніх республіках Совєтського Союзу буде представляти для Европи ще більшу небезпеку, ніж нинішній кровопролитний конфлікт в Югославії. Щоб цього не сталося, західні країни повинні надавати цим республікам всяку підтримку у зміцненні демократії і прискоренні процесу реформ. Східньоевропейські держави мають право на таку ж стабільність, якою користувалися протягом понад 40 останніх років західні країни, сказав головнокомандуючий. Він висловився за більш тісне співробітництво НАТО з країнами Східньої Европи, підкреслюючи одночасно, що питання про приєднання до НАТО ставити передчасно.

Джан Шалікашвілі висловив стурбованість розвитком подій в колишній Югославії, де ситуація фактично вийшла з-під контролю. Віддавши належне великій миротворчій ролі ООН в країнах Европейської спільноти, він вказав, що одних їх зусиль недосить для припинення конфлікту. Тому, на думку американського генерала, НАТО повинен активно підключитися до вирішення югославської проблеми.

РЕСПУБЛІКАНЦІ МАЮТЬ ДО ПРЕЗИДЕНТА ЗАПИТАННЯ

Вашінгтон. — В четвер, 18-го лютого, відразу після виступу президента Клінтона з промовою „Про становище країни", в якому була викладена його економічна програма, телевізія ознайомила спільноту країни з опінією лідера республіканців в Палаті Репрезентантів ЗСА Боба Майкла. Зокрема він сказав: „Ми, американці, є народом, котрий усе задає питання, це невід'ємна риса нашого національного характеру. Тому, коли ми запитуємо теперішню Адміністрацію про майбутній шлях країни, ми чинимо це в дусі великої американської традиції. Ми є згідні з Президентом, що треба дати людям працю, занадто багато в нас людей, що сидять без діла, однак пам'ятайте: від 80 до 85 відсотків нових робочих місць в нашій країні створюються в невеликих підприємствах. Саме тому умови для виникнення нових підприємств і для їхнього розвитку повинні диктуватися Адміністрацію — але з допомогою податкових полегш, відмови від регулювання економіки на державному рівні, а не з допомогою запровадження нових податків і надання нових повноважень урядові країни.

Сильне, хвилююче слово „жертва" було зведене в останні роки до рівня лозунга, наклеєного на авті. А мої улюблені слова — „вклад", „лепта" — тепер означають тільки одне — податки. Спробуйте і5-го квітня заявити представникам податкової служби, що ви на цей раз не маєте бажання пропонувати свою лепту!

Адміністрація має намір розпочати масовану, найбільшу пропагандивну кампанію з усіх тих, котрі я пам'ятаю. Але маніпулювати словами — це не те саме, що будувати стосунки в суспільстві. Вже час зупинити пропагандивний автобус і почати керувати країною. І одним з найголовніших питань в цьому керівництві є реформа в ділянці охорони здоров'я. Чи буде запроваджено раціонування медичної обслуги? Чи не приведуть нові податки на працедавців до зруйнування робочих місць?

Ось лише декілька запитань з тих, котрі ми мусимо задати. Відповіді на них визначать наше майбутнє. Ми будемо вдячні Адміністрації, якщо вона вияснить для нас свої ідеї, щоб ми могли будувати власну політику. Ми, республіканці, наполягаємо, що зменшення державних витрат є єдиним способом зменшення бюджетного дефіциту. Ми готові підтримати Президента щодо пропозиції постатейного вето. Ми наполягаємо на прийнятті поправки про збалянсований бюджет".

Заторкнувши запропоноване Президентом збільшення податків, Боб Майкл сказав: „Коли демократ говорить про підвищення податків, не питай, хто буде розраховуватися. Розраховуватися будеш ти".

ХРИСТИЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНА партія України одержала офіційне запрошення на 10-ий Конгрес Інтернаціоналу християнської демократії. Він має відбутися у Брюсселі 1-го — 2-го березня і, серед інших питань, обговорить ситуацію в країнах Співдружности Незалежних Держав, а також визначить наставлення Інтернаціоналу до християнських партій та об'єднань цих країн.

У ПОНЕДІЛОК, 15-ГО ЛЮТОГО, в Стамбулі відбувся мітинг солідарности з боснійськими мусулманами. 15.000 демонстрантів вийшли на стамбульську площу Таксім з лозунгами: „Армію в Боснію!" На мітингу виступив з промовою президент Туреччини Тургут Озал. Він підкреслив, що мусулмани всього світу більше не сміють займати становище сторонніх спостерігачів щодо подій у Боснії і Герцеговині.

ЩОНАЙМЕНШЕ 230 ОСІБ загинули і декілька тисяч залишилося без мешкань у вислідї великої повені на півдні Ірану. Безперервні зливи порушили автомобільний зв'язок з містами і селами провінції Гормозгян, а багатьох [illegible] пошкоджено електричні лінії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription: 1 year - $40.00; 6 months - $22.00; 3 months - $12.00
UNA members 1 year - $15.00. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to: Svoboda
Postmaster: Send address changes to:
Svoboda - 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-0136
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00 на півроку - $22.00 на 3 місяці - $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси - $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Непарляментарний Парлямент

Теперішня Верховна Рада України має історичні заслуги. Це ж вона схвалила спершу суверенність, згодом проголосила державну незалежність, заризикувала проголошення всенародного референдуму і тріюмфальний вислід того референдуму записаний також у реєстр заслуг Верховної Ради. Але вона, як ніщо у світі — не є „табу", якого не вільно торкатися ані критикувати. Ось кілька днів тому відбулося засідання Верховної Ради. Радили про різні поточні справи, але не дебата, а просто сварня знялася довкола проєкту створити Конституційний Трибунал. Були там опоненти, які вказували на недоцільність творити Конституційний Трибунал, коли ще нема самої конституції. Дебатували, чи для важливости рішення треба звичайної більшости голосів чи двох третіх. Користаючи з нагоди один депутат, член Соціялістичної партії, виголосив пропагандивну промову про комунізм. Ще один депутат зголосив пропозицію, щоб вимагати від президента Леоніда Кравчука — скласти звіт про внутрішню і зовнішню ситуацію країни. Голова Верховної Ради Іван Плющ намагався вести наради сяк-так спокійно, але це не завжди вдавалося. Порівнюючи з ходом засідань у будь-котрому західньому парляменті на заході, де нема також ідильчної одностайної згоди, це була пародія парляментаризму.

Чули ми недавно на одній доповіді в Науковому Товаристві Шевченка в Ню Йорку бідкання, що в Україні існує тепер тільки перша ґенерація національно свідомої інтеліґенції. Та інтеліґенція вийшла з російських чи зрусифікованих шкіл, які тепер щойно переходять процес українізації. Із ери Михайла Горбачова тямимо про бої довкола 4-ої точки „найдемократичнішої у світі ленінської конституції", яка встановила монопольну владу Комуністичної партії. Щойно від скасування того монополю запахло трішки демократією, але це стосувалося можливости творити інші партії. В Україні довело це до створення 28 партій, з яких кожна хвалиться, що має стільки-то тисяч членів, чого ніякий партійний лідер не всилі перевірити. Тепер ведеться в Україні кампанія довкола передчасного розв'язання Верховної Ради і розписання нових виборів. Лідер опозиції Вячеслав Чорновіл, довголітній політичний в'язень збирає підписи під таку вимогу нових виборів. Поминаючи риск, що в атмосфері економічної кризи й невдоволення можуть виграти деструктивні елементи, головно з Соціялістичної партії, і що колишнє кабалістичне число „235" у Верховній Раді значно зросте (у вислідї частинних доповняючих виборів нема вже 235 тільки 242), — виринає турботливий запит: чи нові вибори піднесуть рівень персонального складу Верховної Ради? Відкіля знайдуться кращі парляментаристи? Чи не краще почекати поки буде введена рідна валюта і зникне валютний хаос, — чи ж не краще почекати до спокійнішого часу, коли скорчиться число 28 партій і покращає атмосфера затруювана нетерпимістю, нетолерантністю партійною демагогією та, паралельно, звичайним роскраданням державного майна?

До хвороб дитячого віку української держави належить також імпровізований парляментаризм. Наші земляки з України щойно вчаться, що таке приватні підприємства, існуючі на базі запотребування покупців, на базі купецької калькуляції ініціятиви і суперництва, — і наші земляки щойно вчаться, що таке демократичний парляментаризм. Не треба журитися, що на Верховній Раді витрачається час і енерґію на суперечки довкола Конституційного Трибуналу. Це початки рідного парляментаризму, і в тій початковій стадії Парлямент України мусить бути непарляментарним.

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЇ економічного співробітництва, в яку входять Іран, Туреччина, Пакістан, Афганістан і п'ять колишніх совєтських середньоазіятських республік, прийняли рішення заснувати реґіональний банк. Про це було проголошено під час дводенної конференції в Пакістані, в якій брали участь міністри закордонних справ цих країн. В червні ц.р. у Стамбулі відбудеться перша зустріч керівників країн, що входять у цю нову організацію.

В РУМУНІЇ ПОЧАЛАСЯ інтенсивна кампанія, спрямована на реабілітацію маршала Іони Антонеску, під керівництвом якого Румунія вступила в Другу світову війну на боці гітлерівської Німеччини. В місті Пітешті, де народився І. Антонеску, розпочато збір фондів на спорудження пам'ятника йому, а Асоціяція ветеранів Другої світової війни звернулася до ґенеральної румунської прокуратури з вимогою скасувати вирок, згідно з яким в 1946 році маршала було засуджено до кари смерти.

Як і слід було сподіватися, поїздка прем'єр-міністра республіки Польщі до Києва не стала світовою подією; не посіла вона надто великого місця й на сторінках польських та українських газет. Можна, звичайно, пожалкувати за безповоротно проминулою „комуною", коли кожна поїздка Брежнева до Варшави, а Герека до Москви удостоювалась звання „історичної", а кожен підписаний ними папірець неодмінно „відкривав нову сторінку" у взаємнах між обома народами, проте мусимо визнати, що наше дипломатичне сьогодення є саме таким — рутинним і „неісторичним", попри цілком природне бажання журналістів хоч якусь сенсацію з цієї рутини видобути.

Подобається це нам чи ні, а „історичні" події відбуваються зовсім в інших країнах та інших столицях; світ охочіше стежить за поїздкою Буша до Ельцина й підписанням ними договору „Старт-2", аніж за безумовно потрібними й плідними контактами прем'єр-міністрів Заїру і Занзібару, України і Польщі. Схоже, Захід втратив свій інтерес до Польщі в міру того, як вона остаточно позбулася комунізму, і, скоріш за все, так само втратить свій інтерес до України в міру того, як вона позбудеться своїх стратеґічних ракет. Бож головне для Заходу, щоб з території Польщі йому не загрожували совєтські танки, а з території України — невідомо куди націлені ядерні боєголовки. Цілком природне бажання, яке лише безнадійні ідеалісти можуть сплутати з „міжнародною солідарністю" (ми бачили її два роки тому у Вільнюсі) чи, чого доброго, з благодійництвом (ми бачимо його й нині щодо мільйонів турецьких курдів)...

Те, що маршрути візит українських керівників пролягали останнім часом до Китаю, Єгипту, Ізраїля, Росії, а не до Америки чи Европи, — скоріш за все, випадковість. А все ж хотілось би бачити в цьому й певну тенденцію: країни „третього світу", до яких, будьмо відвертими, належить і Україна, безумовно, повинні більше покладатися на себе і на співпрацю одна з одною аніж на підтримку „американського дядечка". Для українців, а тим більше поляків, переконаних, що їхня антикомуністична, антиімперська боротьба здобула їм симпатії цілого світу і забезпечила їм тривалу підтримку „західніх демократій", усвідомлення справжнього стану справ вкрай неприємне. Але краще це зрозуміти пізно, аніж ніколи. Американським еквівалентом української приказки „Береженого Бог береже" є фраза: „Бог помагає тому, хто помагає сам собі".

Усі проєкти східньоевропейської кооперації — від реальної „Вишеградської трійки" (а після розпаду ЧСФР, очевидно, „четвірки") до гіпотетичного „міжмор'я" — Чорноморсько-Балтійського союзу" — залишаються для України покищо лише благими проєктами. Не набагато краще виглядають сьогодні й перспективи двосторонніх економічних зв'язків між Польщею й Україною. І то зовсім не через брак доброї волі з обох сторін і, тим більше, не через відсутність такої потреби. Причина банальніша і, на жаль, складніша.

Українська економіка і надалі залишається економікою комуністичною, тобто принципово закритою, автаркічною, „некомпетабільною" щодо світової економіки, частиною якої (нехай і слабкою) є економіка польська. Йдеться не так навіть про форму власности (державний монополізм, тобто засилля скорумпованої бюрократії, червоних директорів", колгоспних поміщиків і торгової мафії, — все це, сказати б, наші проблеми), скільки про відсутність належного правового й фінансового реґулювання.

Жоден серйозний бизнесмен не робитиме значного бизнесу в країні, де приватна власність не вважається священною й недоторканною, де закони змінюються ледь не щодня і все одно залишаються нечіткими й неоднозначними, пристосованими радше до потреб хабарників-бюрократів, аніж підприємців, і де структура цін відбиває здебільшого психопатичну свідомість їхніх творців, а не реальну вартість товарів і послуг на світовому ринку. До сказаного можна б додати і брак об'єктивної економічної інформації (і взагалі — інформації), неконвертованість української валюти (якщо її взагалі можна назвати валютою), жорсткі обмеження на експорт-імпорт, і то не лише податкові, а й ліцензійні.

Продовження буде.

Микола Рябчук,
Київ

ЩО ЗРОБИВ І ЧОГО НЕ ЗРОБИВ ПРЕМ'ЄР АБО ПІСЛЯМОВА ДО ОДНІЄЇ ВІЗИТИ

I

Українська спогадова література збагатилася новою книгою, яка відрізняється від багатьох дотеперішніх видань у цій ділянці кількома прикметами.

Насамперед треба підкреслити, що це видання посмертне з усіми імплікаціями, що випливають із неможливости автора виправляти, доповняти, чи вдосконалювати його текст. І тут єдине, що може стати в пригоді — відданість, любов і пошана родини, в нашому випадку дочки Степана Шухевича, д-р Степанії Шухевич-Строкон з Австралії. Не тільки завдяки її тай її чоловіка заходам вийшла ця книга в світ, але власне основна редакційно-коректурна справа поставлена на належну висоту.

Подруге спогади Шухевича як не можна краще синтезують особисту історію з загальногромадськими справами, чи то в молодому й дозрілому віці, чи в професійній адвокатській практиці, яка здійснювалася в добу „жорстоку як вовчиця" після упадку власної держави, зокрема на західньоукраїнських землях. Кожному, хто пережив міжвоєнні часи у Львові, живо стають у пам'яті постаті українських національних революціонерів, що в нерівній боротьбі клали своє життя на жертівницу вимріяної держави — України. До їхніх оборонців належав — побіч інших заслужених адвокатів того часу — незабутній Степан Шухевич, безстрашний воїн за справедливість, безкомпромісовий захисник молодих українських патріотів і — в більшості випадків — успішний правник — професіоналіст у політичних процесах.

Є врешті ще одна дуже додатня сторінка книги, а це її документація й безпосередність опису подій. Справді треба мати феноменальну пам'ять, щоб із такими деталями, як у цих спогадах, описувати події, характеризувати людей і змальовувати фон та атмосферу доби.

Св. п. Степан Шухевич помер у Німеччині 6-го червня 1945 року після закінчення Другої світової війни й — щасливим збігом обставин після закінчення своїх спогадів. Небагатьом нашим громадсько-політичним діячам пощастило так точно й обширно описати своє життя й його успіхи, як акторові. Але ще менше було таких, що залишили по собі нащадків, яким не була байдужа батькова діяльність і заслуги для української справи за життя. Тимто гортаючи сторінки цієї книжки читач не може не бути вдячним дочці й зятеві автора, бож завдяки їхнім зусиллям і матеріяльній допомозі книга побачила світ. Тут треба теж віддати належне св. п. ректорові і Українського Вільного Університету Володимирові Яневу за вдумливу вступну передмову до книжки, яка майстерно схоплює ролю й заслуги родини Шухевичів і переконливо „з першої руки" характеризує автора. Признання належиться теж Українській Видавничій Спілці в Лондоні за друкарське оформлення, включно з прекрасно репродукованими ілюстраціями. Треба врешті згадати й Р. Глувка за мистецьке оформлення обкладинки.

На користь видання виходить ще та обставина, що його читатимуть у більшості патріоти й очевидці подій із міжвоєнного часу. Правдоподібно, до малого числа належатимуть бібліографи, які жалітимуть, що ця вартісна книга вийшла в світ без показників — особового, географічного й речевого — („індекс реурум"). Але хто сьогодні звертає на це увагу?

Ярослав Рудницький

ПРО КНИЖКУ Д-РА С. ШУХЕВИЧА

Д-р Степан Шухевич, „Моє життя". Спогади. Вступне слово В. Яніва і С. Шухевич-Строкон, Українська Видавнича Спілка, Лондон, 1991, 619 стор., ілюстрації.

Микола Горбаль

ЩЕ РІВНІШІ

I

Останніми днями передчуття комуністичного перевороту загрозливо витало в повітрі.

— Невже візьмуть реванш? Невже ті, що принесли стільки горя народам, прийдуть і потоплять знову все в крові?

— Не прийдуть! Не той уже час. Не переможуть, якщо не матимуть підмоги.

Не варто й переконувати, бо це доведено історією, що для свободи України і насьогодні найнебезпечнішим залишається російський імперіялізм, для якого все, що сприяє розвалові великої імперії, є ворожим. А в нашого північного сусіда не все так просто. Часто бачимо як там, над паростками демократії беруть гору імперські амбіції. Їм нині однаковими українськими націоналістами бачаться як Кравчук, так і Горинь, як міністер Морозов, так і Корчинський. І скільки б ми не говорили про партії, рухи, політичні течії, в Україні насьогодні чітко вимальовуються дві сили: патріотичні, державницькі — і антидержавницькі, антиукраїнські. На щастя, політичні реалії у світі і час працюють на Україну. Визвольний процес утверджується. І щоб його зупинити, імперії замало буде опертися на свою вельми чисельну аґентуру в Україні та ревнителів імперії з КПУ, вони братиме собі в спільники й постаті з нашого боку барикад, що з різних причин не сприяють консолідації державників.

Хто вони — несвідомі патріоти, чи свідомі недруги? Власне, про них сьогодні мої міркування.

У більшості своїй вони ніби й патріоти. Але ідеалістично-жертовний патріотизм спроможний проявлятися здебільшого тільки в екстремно важкі для народу часи, а в благодатний для відродження і розвитку нації період цей жертовний патріотизм можливий лише у непоказній наполегливій щоденній праці громадянина, — кожного на своєму місці.

Усе решта — галас, популізм, іржа.

Коли два роки тому криґа скресла і все природним шляхом почало тріщати під тиском самих обставин, на поверхню раптом випливло багато „принципово непримиренних". Про таких у народі кажуть: „Вони люблять не стільки Україну, як себе в Україні".

Якось їду з приятелем по Хрещатику, а назустріч один із таких новоявлених „непримиренних", щось на кшталт супернаціоналіста, відвернув голову і не вітається.

— Чого це він? — запитую.

— Вважає нас, республіканців, ворогами. Напевно, за те, що підтримуємо часом Президента у його державотворчих змаганнях. Казав, що вішатиме нас першими, а вже потім комуністів, бо ми — „вороги приховані".

Очевидно, в цьому більше позерства й зарозумілости, аніж якоїсь громадянської позиції. Та все ж, прости Господи, подумалося: от мерзотник, він уже знає, кого й за що вішати. І таке враження, що вже готовий це робити. Кажуть, що на хворих не ображаються, але якщо це навіть не хвороба, а лише симптом, то симптом цей страшний, тож тепер уже й я не подам йому руки.

Не вірю, що можна щось путнє побудувати на самій лише ненависті.

Чи ось, розповідають, на пленумі Спілки письменників України один із ще не дуже відомих письменників наголову розбив усіх „маститих писак" — і зразу став дуже відомим. (Вибачте за невігластво — прізвища нової зірки не запам'ятав. Нікчемна звичка запам'ятовувати літературознавців через їхні твори.)

Не можу дати належної оцінки тому виступові: на пленумі не був, бо не належу до Спілки. Але недобрий дух відчув уже через кілька днів, як на шпальтах деяких газет почалося „винесення трупів". Хто він, цей новий геній? Було б зрозуміло, якби в письменницькому ставку він був отією щукою, щоб карась не дрімав, щоб не запливали жиром „маститі". Але коли за цим відчувається не творче зухвальство, а щось інше, приземленіше, — від безтакности і потреби когось принизити до політичного бахвальства?

Побутує думка, що серед людей з претенсіями на ватажків існує категорія, за своєю природою запрограмована на скандал, і якщо їх не носити на руках та не прихвалювати — окрім капостей, нічого від них не очікуйте.

Відомо, що більшість знаменитостей у світі утвердилося через власну працю, вони приваблювали до себе власним життєвим прикладом, а вже через свою особу приносили славу народові. Та на жаль, кому не відома сьогодні категорія людей, які, щоб стати відомими, вважають, що досить працювати ліктями; аби самим возвеситись — варто принизити іншого.

Пригадую, як під час третього з'їзду Руху один новоспечений вожак, здається, з Полтавщини, діставшись до трибуни і усвідомивши, що на нього дивиться чи вся Україна, відчув свою зоряну мить і почав розносити голову Руху Івана Драча. (Відчуваєте стиль?). Відомий письменник Орвел в одному із своїх романів сказав устами героя: „Хоч у лісі всі звірі рівні, але є ще рівніші". Потоптавшись по Драчеві, ти доводив, що ти не лиш йому рівня, а що ти ще значно рівніший, і взагалі, „хто він такий, цей Драч?" А якщо прихопити по ходу ще й Павличка, то ти вже й на стратега мітиш. Варто, щоправда, скромно промовчати, що два роки тому хвиля Руху формувалася у кабінетах цих самих Драча і Павличка при Спілці Письменників. Це були єдині дві кімнати в столиці, де в будень і в свято, вдень і вночі товклася вся Україна. Та крикливому патріотові зараз не до цього. „Так їм і надо драчам, павличкам, філарстам. Іч, куда їх понесло!".

Хтось із загадково невідомою біоґрафією вважає за потрібне принизити через газету Михайла Гориня. Просто так, зі злости, що сам не відбувся в цьому світі як особистість. Щоб показати, що ти не просто рівня йому, а „ще рівніший".

Ось у газеті „Хрещатик" за 16-те січня 1993 року з'явилася стаття „Хто такі „слуги народу" і як вони „воюють" за демократію". Автор, депутат Київської Ради О. Сергієнко витратив за три роки депутатства купу енерґії, щоб просунутися хоч у якісь „можновладці" — не поталанило. Буває й так, хоч ніби й знаючий чоловік... Отака прикрість — не зауважив демократичний бльок особистости. Тож начувайтеся, „скорики, горині, павлички та драчі"! Зараз, якщо вірити Сергієнкові, всі біди — від демократів. Знайоме гасло, єге ж? Не примітили, що він — „ще рівніший", то пропади ти пропадом така Україна! Сергієнко чекає бунту і перевороту.

На жаль, не тільки він.

Продовження буде.

Степан Яворський

Вісті з Оттави

У першій половині січня ц. р. в Оттаві перебував проф. Корній Товстюк, доктор фізико-математичних наук, член кореспондент Української Академії Наук, спеціяліст матеріялознавства. Він повертався з Каліфорнії, ЗСА, де він приблизно чотири тижні переговорював з американськими підприємствами про його патенти з ділянки матеріялознавства, твердотільних акумуляторів і використовування енерґії сонця. Проф. Товстюк твердить, що він має 12 наукових патентів, якими зацікавлені промисловці ЗСА. Японці, німці та індійці вже набули деякі його патенти.

Проф. Товстюк переконаний, що Україна має великий науковий потенціял та що українська техніка інтеліґенція якістю своїх знань перевищує більшість усіх европейських держав. Він каже, що Японія дуже зацікавлена українською технікою, але, на думку Товстюка, нам вигідніше співпрацювати з Америкою, бо Японія є занадто близько до Росії, а ставлення Росії до України, на жаль, дотепер неприязне. Він сказав, що якщо нам вдасться зацікавити американських індустріялістів та економістів у співпраці в ділянці промислової технології, то у відносно короткому часі Україна може вийти на арену передових світових промислових держав. Америка може на цьому теж скористати, бо вона багато в дечому є позаду Японії.

У неділю, 14-го січня ц. р., в резиденції Левка Лук'яненка, посла України в Оттаві, відбулось новорічне прийняття з нагоди недавнього переїзду родини Лук'яненків до нового престижного будинку. При цій оказії посол подякував місцевим українцям за їхню допомогу у влаштованому будинку посольства, яке вже півтора місяця успішно урядує в Оттаві.

У неділю, 24-го січня ц. р., українське посольство в Оттаві відзначило 75-ту річницю проголошення четвертого універсалу і незалежности Української Народної Республіки Центральною Радою в Києві 22-го січня 1918 р. При співучасті місцевої української громади відбувся концерт, на якому посол України, Л. Лук'яненко дав цікаву і зворушливу доповідь про цю подію. Зупиняючись на українсько-російських взаєминах, посол, між іншим, сказав: „Україна хотіла мирних взаємин з Росією, як із іншими сусідами, на справедливій основі: на не основі нас нові нав'язування своєї волі іншому народові, а на основі визнання ними природного права України бути господаркою на своїй землі і вирішувати свої національні справи за власним розсудом.

На жаль, на миролюбний заклик України російські шовіністи відповіли ультиматумами, збройним наступом і загарбали Україну. Широкий потік слів російської публіцистики про любов до України та свою доброзичливість через буцімто однаковість слов'янського походження українців і росіян, близькість мов, та всіх інших інтересів у черговий раз виявився демагогічним туманом і брехнею: російські шовіністи не мають таких почуттів. Ними проводять інші почуття — жадоба до наших багатств та прагнення до розширення меж імперії. І для них найкращий українець — це той, що перевернувся і став московитом".

Далі посол порушив питання чому українці не зберегли своєї народної республіки, кажучи: „Не зберегли тому, що у бурхливі події Першої світової та Громадянської вони вступили з низькою національно свідомістю, і тому багато здібних провідників пішли служити не інтересам України, а різним комуністичним і анархічним химерам, і просто Росії".

У нашу добу і демократи і комуністи пішли на компроміс задля уникнення гро мадянської війни. Комуністи, зі страху перед розпрадою з ними за румунським варіянтом, перейшли насамостійницькі самокритичні позиції, а демократи, задля загальнонаціонального об'єднання навколо ідеї зміцнення державної незалежности, по суті справи мовчки прийняли продовження панування номенклятури на фабриках, заводах, у колгоспах та усіх сферах економічного життя".

Борис Біляшівський, перший секретар посольства в справах культури та інформації, провадив програму концерту.

У понеділок, 25-го січня ц. р., загальноканадська радіова сітка Сі-Бі-Сі, передала рапорт свого кореспондента з Києва, Дік Гордона, в якому він повідомляє про обурення українців тиском канадського уряду на Уряд України, щоб той позбувся ядерної зброї.

Констянтин Грещенко, який відповідає за ядерне роззброєння сказав, що Канада грозить Україні стримати допомогу, якщо вона не виконає своїх зобов'язань про повне ядерне роззброєння. Він заявив, що канадська політика є базована на непорозумінні і на неправдивих інформаціях. Хоч Канада вимагає ліквідації ракетних баз, вона не пропонує жодної фінансової допомоги, щоб це осягнути.

Дік Гордан додав, що минулого тижня два старші урядовці канадського міністерства були в Києві, стараючись направити взаємини між Канадою і Україною.

У вівторок, 26-го січня ц. р., Дейвид Марплс, професор Альбертського університету в Едмонтоні, виступив з цікавим коментарем на крайовій радіостації Сі-Бі-Сі на тему: „Західня політика відносно нової України". Марплс сказав: „Західня

(Закінчення на стор. 3)

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу АЛЛЕНТАВН, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 27-го лютого 1993 р., о год. 2-ій по пол.

в залі Української Католицької Церкви
1826 Kenmure Avenue, Bethlehem, Pa.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу. Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

44, 46, 47, 48, 137, 143, 147, 151, 288, 318, 369, 438

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного предсідника УНС
   УПЛЯН ДЯЧУК
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь:

Уляна Дячук, головний предсідник УНС
Анна Гарас, почесний член Головного Уряду УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Анна Гарас, голова
Стефан Муха, секретар
Володимир Загвоцький, касиф

ТОВАРИСТВО КООРДИНАЦІЇ ДОПОМОГИ ПОТРЕБАМ УКРАЇНИ в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

Пожертви зібрані на переведення РЕФЕРЕНДУМ В УКРАЇНІ. Гроші переслано до Координаційного Комітету Допомоги України (ЗСА)

по 1,000 дол. — Юрій і Міна Ковальчик, д-р Орест і Марія Козіцький; Володимир і Анна Козіцький; д-р Роман і Леся Козіцький; Петро і Анна Варжка; д-р Ярослав і Ірена Моцюк; Родина Макаренко; Іван і Марія Гончак; д-р Василь і Анна Коцур; ОЖ ОЧСУ, Йонкерс.
по 525 дол. — д-р Олег і Люба Сохан; Лев і Еріка Фігурський;
520 дол. — Михайло і Віра Кобасяр;
по 500 дол. — Лев і Олена Футала; Стефан Коцур; Федорій і Анна Корінь, Микола і Анна Сидор; Мирослав і Галина Климко; мгр Святослав і Пізеля Коцибала; Павло і Надія Микитин; Федорій і Ірена Гошко; Володимир і Марія Кульчицький; Стефан Гаврилюк; Микола і Катерина Гаврилюк; Петро і Оксана Дуда; Микола і Анна Іванів; Володимир і Емілія Щур; д-р Річард Котелець; Юрій і Оксана Сосенко; Петро і Іванка Шкафаровський; Богдан і Ірена Коваляк; Петро і Ольга Кулинич; інж. Остап і Урсуля Балабан; Василь і Анна Коцур; д-р Роман і Марія Борковський; Йосиф і Анна Щур; Йосиф і Анна Дашко; д-р Надія і Ігор Кмета; Федорій Рибак; д-р Володимир Коцур; Андрій і Анна Стахів; Семен і Іванка Ревак; Богдан і Оксана Боднар; Василь і Марія Кравець; Петро і Марія Русинко; д-р Марія і Ярослав Кіцюк; Роман і Марія Глушко; Богдан і Володимира Вітюк; Антін Вегера; Павло і Дороті Шкафаровський; Стефан і Г. Шульган; Дмитро і Розалія Глушко; Іван і Галина Івасютин, Юліян Музика; Олексій Попрузук і родина;
450 дол. — Олекса і Агафія Сойка;
по 400 дол. — мгр Лев і Олена Кокодинський, Михайло і Павліна Мурашак;
по 300 дол. — Василь і Ярослава Млинарик; Володимир і Марія Уздейчук; Йосафат і Розалія Дудар; Корнило і Евгенія Бобяк; Анна Бошак; Карпо і Франціс Мельничук;
по 250 дол. — Александра Крумшин; Василь і Марія Закотірія, Андрій Ціховляс; Любко і Леся Щур; Іван і Варвара Куземчак; Богдан і Галина Балабан; Василь і Розалія Васічко; д-р Роман і Алла Трохимчук; Михайло Глушко; д-р Василь і Ярослава Кіналь;
205 дол. — Марія Порошовський;
по 200 дол. — Микола і Міна Кулинич; Михайло Халанич; Стефан і Тамара Палилик; Любомира Костечко; Стефан і Анна Бибель; Петро і Іванка Вірхнянський; Провідіння Відд. 4., Андрій і Тереса Кашак; Іван і Ксенія Пецилик;
по 150 дол. — Мирон і Ярослава Періг; Тома і Ольга Де Бруїн;
120 дол. — Михайло і Анна Терлецький;
по 100 дол. — Михайло Корень; Федорій і Тіллі Сахар; Українське Нац. Доп. Тов. Відд. 7., Марія Ференц, Реймонд і Марія Васічко; Федорій і Дороті Коцур; Марія Шмагай; Семен і Ева Варжка; Остап і Богдана Винник; Микола і Марія Сікора; Стефан і Марія Іванський; д-р Юрій і Ольга Руденський; Микола Лебедь; Іван Гірний; Дмитро і Марія Мотрук; Андрій і Дарка Богачевський; Стефан і Галина Шульган; Володимир і Богдана Микула; Іван і Ірена Булат; Йосиф і Ірена Гац; Юлія Періг; Федорій і Анна Островський; о. Едісон Бойко; Анна Дуниньский Черко; Михайло і Анна Барна; Іван і Стефанія Пупник; Ярослав і Леся Палилик; д-р Рональд і Надія Літепло; Степан і Марія Скробайло; Іван і Ольга Морабіто; Богдан і Галина Титла; Ярослав і Ірена Варжка; Андрій і Ельвіна Куцина; Семен і Галина Гаврилюк; Михайло Хіналський; Петро Варжка; Петро і Іванка Ганкевич; Павло Капітула;
по 50 дол. — Андрій і Анна Пехович; Христя Ревак; інж. Василь і Ірена Іванчишин; Богдан Періг; Роман Корінь; Оксана Лотоцький.
28 дол. — Юрій Кашак;
по 25 дол. — Віра Кушнір; Романа Оленський; Іван і Марія Сенко, Анна Король, Марія Івасютин; Василь Подоляк; Семен Баницький;
по 20 дол. — Анна Хіналський; Ярослав і Юлія Сисак; Михайло Процак; Ярослава Камінський; Зенон Ціховляс; Теофіль Ропіцький, Рудольф Ціліньский; Петро Камінський Стефан Бреньо; Андрій Каніщак; Михайло і Марія Теч; Евген і Парася Бортневич;
10 дол. — Стефан і Анна Заяць;
по 5 дол. — Іван Хомяк, Андрій Тимоч, Павло Заяць.

Загальна сума 52,643.00 дол.

ЗБІРКОВА ЛИСТА на ПРОСВІТНЮ ПРАЦЮ КРИМУ. Гроші переслано до Координаційного Комітету Допомоги України (ЗСА)

по 100 дол. — Константин Федор; Петро Варжка;
70 дол. — д-р Михайло Цегельський;
по 50 дол. — д-р Роман і Марія Борковський; Микола Кулинич; Петро і Оля Кулинич; Михайло Халанич; Валентина Преско; Лев Фігурський; д-р Олег Сохан; Юрій Ковальчик; Микола Лебедь; Володимир і Анна Козіцький;
по 40 дол. — Йосиф Гац, д-р Надія Кмета;
по 30 дол. — Дмитро Івасютин; Роман Глушко; Іван Горн; мгр. Лев Кокодинський;
по 25 дол. — Микола Ненаскевич; Стефан Гаврилюк;
по 20 дол. — Ярослав Кіцюк; Інж. Остап Балабан; Урсуля Балабан; Інж. Василь Іванчишин; Марія Івасютин; П. Н. Микитин; Рома Оленський; А. Бошак; Марія Кульчицький; Стефан Палилик; Михайло Заярик; Теодор Гошко; Ігор Макаренко; М. Барна; Василь Коцур; Іван Булат; Михайло і Наталка Неймиржинська; Валентина Юрченко; Мирослав Климко; Володимир Микула; Микола Сікора; Олексій Попружук; Михайло Макух; Микола Сидор; Стефан Перожак; Василь Подоляк; Т. Островський; Олекса Слойка; Михайло Коцур; Корнило Бабяк; Лев Футала; Стефан Шульган; Петро Шкафаровський; Теодор Коцур; Михайло Лотоцький; Теодор Сахар;
по 15 дол. — Богдан Вітюк; Федір Корінь.

ІРАКСЬКІ ВЛАСТІ відмовилися звільнити двох ув'язнених англійців, знову висунувши свої умови, згідно з якими Великобританія спершу повинна розморозити всі авуари Іраку, взяті під контролю англійським урядом, коли йшла війна у Перській затоці. Про це заявив заступник прем'єр-міністра Іраку Тарік Азіз під час зустрічі з керівником англійського комітету Червоного Хреста Майклом Вітлемом.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домів
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням
Адреса у Манґеттені: ROCKEFELLER CENTER 630 5th Ave., Room 1803 New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue Forest Hills, N.Y. 11375 (718) 459-0111

ПОДЯКА
ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
складає щиру подяку
фірмі „ОКСАНА" у Линден, Н. Дж.
за ПЕРЕСИЛКУ КНИЖОК — дитячої літератури на виставку до Львова і Києва по знижени ціні. Президент фірми **ОКСАНА ГРИНИШИН**
причинилася в цей спосіб до успіху виставок дитячої літератури в діяспорі у Львові і Києві
За управу Союзу Українок Америки
Ольга Тритяк, виховна референтка

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу НЮ ЙОРК, Н. Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в п'ятницю, 26-го лютого 1993 р. о год. 6:30 веч.

в Домівці Товариства „Самопоміч"
98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу. Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

5, 6, 8, 16, 19, 86, 130, 158, 184, 194, 200, 203, 204, 205, 211, 212, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 433, 435, 450, 455, 457, 485, 489.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

Уляна М. Дячук, головний предсідник УНС
Володимир Сохан, головний секретар УНС
Олександер Ю. Благітка, головний касир УНС
д-р Василь Лучків, головний радний УНС
Марія Душник, почесний член Головного Уряду УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ
д-р Василь Лучків, *голова*
Михайло Юзенів, *секретар* **Іван Хома,** *касир*

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ ОКРУГИ
д-р Іван О. Флис **Микола Хоманчук**

Український Народний Дім в Ню Йорку
запрошує українське громадянство на
ДОПОВІДЬ
яку виголосить
ВЯЧЕСЛАВ ЧОРНОВІЛ
голова Народного Руху України та народний депутат до ВР
на тему
НАСТУП ІМПЕРСЬКИХ І КОМУНІСТИЧНИХ СИЛ НА САМОСТІЙНІСТЬ УКРАЇНИ
в неділю, 28-го лютого 1993 р. о год. 2-ій по пол.
у великій залі Українського Народного Дому, 140 Друга авеню в Ню Йорку

KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
(212) 254-8779
(800) 535-5587
— 73 YEARS OF EXPERIENCE —
КТП
Established 1920
Vera Kowbasniuk-Shumeyko, President

EASTER in UKRAINE

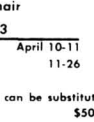

$1350.00 • Sgl: $150.00
18 Days via Czechair
APRIL 9-26, 1993

Prague	April 10-11
Lviv - Bkfst Basis	11-26

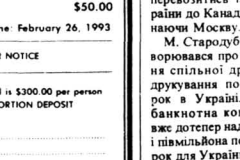

IVANO-FRANKIVSK or KOLOMYJA can be substituted, Addt'l transfer $50.00
Registration deadline: February 26, 1993

ITINERARIES AND PRICES SUBJECT TO CHANGE WITHOUT PRIOR NOTICE

To: KOBASNIUK TRAVEL, INC.
157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Enclosed is $300.00 per person LAND PORTION DEPOSIT

Tour Name: .....Departing USA on .....
Name: .....
Address: .....
Street State Zip Code
Telephone: Area Code (.....) .....

Луганське. — Тут почала виходити перша і єдина літературно-мистецька щомісячна газета українською мовою „Кам'яний Брід", редактором якої є талановита українська письменниця Ганна Гайворонська. Газета гарно оформлена, перше число її відкриває Молитва за Україну. Далі йде Слово до читачів і побажання газеті від письменника і народного депутата України Павла Мовчана, науковця-математика із ЗСА Романа Воронки і від письменника Миколи Руденка, який народився на Луганщині. Він, зокрема, сказав: „Мені дуже подобається назва вашої газети. „Кам'яний Брід" — яскрава назва. Дорога вона ще й тим, що невигадана. Що Кам'яний Брід існує. Що це цілий район, який майже 300 років тому починався з козацького зимівника в Дикому полі, що мав таку ж назву. Назва поетична. Особисто для мене дуже багато пов'язано з цією назвою, бо я частину свого дитинства провів у Кам'яному Броді. Там жив мій старший брат і я любив туди їздити. А було мені тоді вісім років. І нині є там це подвір'я, є ці родичі в Кам'яному Броді. Багато в мене спогадів, пов'язаних з походами на оті крейдяні гори. Це були 21-23 роки... Гарні, яскраві спогади цих країв. Та все це спогади. Але намір ваш, я розумію, дуже благородний і значний в суспільному розумінні. Бо українців на Луганщині таки багато, майже 54 відсотки, якщо не більше. А солідного друкованого органу немає, а шкіл українських немає, підручників українських бракує. Коли я закінчував десятирічку, то на Луганщині інших шкіл, окрім українських — не було. А бач як змінився світ за цей час. Це свідчить про те, що тут багато людей, які люблять Україну. А любити Україну і не любити української мови — не можна. Тож нехай з Кам'яного Броду, з якого колись почалася Луганщина, почнеться відродження української душі і родової пам'яті".

Оглянувши перші два числа газети „Кам'яний Брід" відразу побачимо, що побажання М. Руденка впали на добрий грунт. Тут і молитви, і „Маруся Чурай" Ліни Костенко, і спогади про Богдана Лепкого, і Поезії Василя Голобородька, Антоніни Листопад, Дмитра Павличка й багатьох інших авторів. Є тут і рубрики „З народних джерел" та „Мова наша солов'їна" і ще багато цікавого. Відразу видно, що газета намагається рятувати дітей та онуків Луганщини від потоку порнографії та сексологічних порад. Газета „Кам'яний Брід" друкує матеріяли, які справді пробуджують родову пам'ять луганчан, допомагають відродити народні свята і традиції історію рідного краю, довідатися про видатних людей рідної землі. Це газета для школярів і вчителів, для мистецтвознавців і композиторів, для всіх, хто дбає про моральне здоров'я молодших поколінь.

Місто Луганське має 505,000 населення, а Луганська область — майже три мільйони. Тираж газети „Кам'яний Брід" всього 10,000 примірників. Це дуже мало, але добрий початок.

Якщо хтось може і хоче допомогти цій газеті вижити в умовах тяжкої кризи, подаємо адресу: Україна, 348022, м. Луганське, вул. Лермонтова 1-б. Редактор Ганна Гайворонська. Рахунок 002468337 в Луганському комерційному банку „Ву глепрогресбанк", код 348000, МФО 304193 з поміткою: для „Кам'яного Броду". Телефон редакції в Луганському: 530230; 530 507. Код міста 0642.

Вийшла газета „Кам'яний Брід"

Вісті...

(Закінчення зі стор. 2)

нада була однією з перших держав, які визнали самостійну Україну. Одначе, від того часу Канада картає Україну за повільність у переданні ядерної зброї Росії для правдоподібного знищення і навіть грозить перервати гуманітарну допомогу Україні. Але є докази, що турботи про безпеку України є дійсними і дуже потрібними, а саме: Росія кілька разів пред'являла претенсії до української території, зокрема до півострова Криму, подруге, Росія і Україна часто стикалися відносно Чорноморської фльоти. Це є перестрілі кораблі колишнього совєтської воєнної фльоти, яка одначе, для України становить потенційну небезпеку. Потретє, існує конфлікт між Росією і Україною відносно ціни за нафту, яка за минулий рік зросла на 300 разів".

Д. Маріяк продовжував: „6-го січня ц. р. Уряд президента Буша в ЗСА відкинув вимогу України, щоб Америка гарантувала її безпеку після того як 176 одиниць ядерної зброї буде переведено до Росії. Цим самим ЗСА зігнорували переконання українського народу, що його потенційним ворогом не є ЗСА, або НАТО, але Росія".

Говорячи далі про Україну, Маріяк сказав: „Якщо в Україні має бути майбутнє для демократії, Захід мусить визнати законні турботи України про її безпеку".

Микола Стародуб, заступник міністра Зв'язку України, разом з делеґацією української поштової служби, перебував в Оттаві від 25-го до 29-го січня ц. р., де вони зустрілися з правлінням Канадської поштової корпорації та з Канадською банкнотною компанією. М. Стародуб і його співробітники переговорували з канадськими поштовими властями питання встановлення тісніших зв'язків між Україною і Канадою, які створюють умови для кращої обслуги в пересилці мільйонів листів, газет та іншої пошти між цими двома державами. Це дасть можливість майже мільйонові канадців українського походження користуватись кращою обслугою та закріпити ближчі зв'язки зі своїми рідними і знайомими.

Уже від початку лютого цього року пошта з Канади пересилається не через Москву, як це було дотепер, а через Франкфурт в Німеччині літаками німецької летунської лінії „Люфтганса". Приблизно через місяць, цими літаками буде перевозитись пошта з України до Канади, знову оми наючи Москву.

М. Стародуб також договорювався про встановлення спільної друкарні для друкування поштових марок в Україні. Канадська банкнотна компанія, яка вже дотепер надрукувала 27 і півмільйона поштових марок для України, допоможе встановити таку друкарню в Україні і, спільно з Міністерством Зв'язку України, вишколюватиме спеціялістів у цій ділянці.

Діяльність Фундації Підтримки Дипломатичних Представництв України в 1992 році

Українська громада в Америці велично зі захопленням святкувала першу річницю незалежної соборної Української Держави. Глибокі переживання і радість з приводу сповнення довговікових мрій народу знайшли свій вияв у всіх аспектах життя у піднесенні національної свідомости, відчуття близькости з братами і сестрами на рідних землях та бажанні стати помічними в закріпленні самостійности України. Одним із виявів цього бажання було створення, за ініціятивою Координаційного комітету допомоги Україні, в квітні 1992 року Фундації підтримки дипломатичних представництв України, якої завданням було допомагати терміново придбати приміщення для амбасади у Вашінґтоні, консулятів та Місиї до ООН в Ню Йорку. Фундацію зареєстровано в Департаменті юстиції у Вашінґтоні 29-го квітня 1992 року і до її Управи ввійшли: д-р Степан Ворох, інж. Роман Галібей, інж. Дамян Кордуба, Богдан Стус і мгр Марта Шміґель.

Фундація почала свою працю всегромадським вічем 7-го червня 1992 року в Народному Домі в Ню Йорку. На цьому вічу, яким проводив д-р С. Ворох, виступали український амбасадор до ООН Віктор Г. Батюк та інші промовці, серед яких особливо пам'ятним й ефективним залишився виступ ред. Івана Кедрина. На цьому вічу зібрано понад сто тисяч долярів. Згодом відбуто подібні зустрічі у Філядельфії, Рочестері, Клівленді, й інших містах Америки. Наша громада щедро відгукнулася на цих зустрічах та листовно на заклики в пресі, зокрема на часті прогадки у „Свободі". У висліді до кінця 1992-го року зібрано пожертв на суму 791,233.91 дол., а в відсотків прибуло ще 2,756.60 дол., так що разом всі доходи виносили 793,990.51 дол.

Розходи за 1992 рік включали платности для Української амбасади у Вашінґтоні в сумі 573,938.96 дол., а для Місії Україна до ООН суму 15,119.65 дол. Разом на українські представництва в ЗСА видано 589,058.61 дол. Крім цього виплачено на застав, на винайм будинку в Ню Йорку для Ґенерального Консуляту України 60,000 дол., на оголошення 1,800 дол. й адміністраційні видатки 2,901.45 дол. Всі виплати, отже, в 1992-му році виносили разом 653,760.06 дол.

Управа Фундації щиро дякує в першу чергу всім жертводавцям, представникам ККДУ, які займалися збіркою по різних місцевостях, та всім тим, хто в який-небудь спосіб причинився до успішного переведення збірки на розбудову амбасад.

Збіркова акція продовжується, бо потрібно ще викінчити внутрішну перебудову і закупити відповідне устаткування для недавно купленого будинку амбасади у Вашінґтоні, потрібно закупити будинок для консуляту в Ню Йорку, проєктованого консуляту в Сан Франціско та допомогти придбати відповідне приміщення для Місії України до ООН.

Свої пожертви просимо слати на адресу: Foundation in Support of Diplomatic Missions of Ukraine, Inc., c/o Mr. Damian Korduba, 209 Grand Ave., Apt. B, Rutherford, N. J., 07070.

Чеки виписувати на: „Ukrainian Embassy Fund".

Дирекція Фундації Підтримки Дипломатичних Представництв України

Достойній ОКСАНА ЛУЦЬКІЙ,
довголітній, заслуженій голові Батьківського Комітету при УМІ в Ню Йорку складаємо глибокі співчуття з приводу відходу у вічність її мужа, видатного громадського діяча

бл. п. ЄВГЕНА ЛУЦЬКОГО.

Вшановуючи його світну пам'ять переслано 100 дол. на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ.

Президія УМІ

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього в п'ятницю, 19-го лютого 1993 р. відійшла у вічність на 95-му році життя
наша найдорожча
МАМА, СЕСТРА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

СТЕФАНІЯ НАГІРНА

У глибокому смутку:
донька — ОКСАНА КУЗИШИН з чоловіком БОГДАНОМ
сестра — ЯРОСЛАВА НЕДЗВЄЦЬКА
внуки —
ОЛЕСЬ КУЗИШИН з дружиною ОЛЬГОЮ
БОГДАН КУЗИШИН з дружиною ОКСАНОЮ
ГАЛЯ КУЗИШИН
правнучки — АДРІЯНА, АНДРІЙКО, АЛЕКСАНДРА, КАТЕРИНКА
сестрінка — РОКСОЛЯНА МІТРІНҐА з родиною
сестрінок — СЕРГІЙ МИРОНОВИЧ з родиною та близька і дальша родина в ЗСА й Україні

ПАНАХИДА в понеділок, 22-го лютого о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Ґрехем в Ню Йорку.
ПОХОРОН вівторок, 23-го лютого о год. 9:30 рано з церкві св. Юра на цвинтар Олмена Горз в Queens, N.Y.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу НЮАРК, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 28-го лютого 1993 р., о год. 1-ій по пол.

в залі школи св. Івана Хрестителя

746 Sanford Avenue, Newark, N.J.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів

14, 27, 37, 76, 133, 142, 172, 214, 234, 306, 322, 340, 371, 459, 490

Гостеи: Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1 Відкриття і схвалення порядку нарад
2 Ствердження правосильности зборів
3 Вибір Президії
4 Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5 Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6 Дискусія над звітами і їх прийняття
7 Вибір нової Управи
8 Слово членів Головного Уряду УНСоюзу
9 План праці на бажучим рік
10 Внески і запити
11 Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

д-р Нестор Л. Олесницький,
заст. гол. предсідника УНС

Олександер Ю. Благітка, головний касир УНС

Андрій Кейбіда, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Роман Я. Пиндус, голова — Ярослав Леськів, заст. голови
Теофіль Клебан, секретар — Володимир Боярський, касир

НАСТУПНІ ВІДПРАВЛЕННЯ ПАЧОК: 3 і 23 БЕРЕЗНЯ

ШВИДКА ДОСТАВА ПРЯМО В РУКИ ОДЕРЖУВАЧА НА УКРАЇНІ!

$1.65 за фунт і дешевше - 5% знижка для організацій

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ - дзвонити до Олени

201.340.1260

ТрансУкраїна

TransUkraine Shipping Services

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

НА АКАДЕМІЧНИЙ РІК 1993/94

Згідно з рішенням Стипендійної Комісії у червні 1988 року

а) Стипендії будуть признані тільки для UNDERGRADUATE СТУДЕНТІВ визнаних каледжів та університетів (які студіюють для одержання свого першого ступеня бакаляврa) і для ҐРАДУАНТІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ, які будуть прийняті до каледжу чи університету в часі виплати стипендії. Студенти зі закінченим ступенем бакаляврa не можуть складати подання.

б) Студент-аплікант мусить бути АКТИВНИМ ЧЛЕНОМ УНСОЮЗУ (платить вкладку) принайменше ДВА РОКИ при кінці березня того року в якому вносить своє подання на стипендію.

Основи признання стипендій:

1 фінансова потреба
2 предмет студій
3 студійні досягнення
4. активність в українському громадському, а зокрема студентському житті

До Канцелярії УНСоюзу треба прислати НЕ ПІЗНІШЕ ЯК:
31-го березня 1993 р. — виповнений, підписаний і датований ФОРМУЛЯР
1-го травня 1993 р. — всі вимінені ДОКУМЕНТИ і ФОТОЗНІМКИ.

Прохання про стипендію на 1993/94 рік треба складати тільки на нових формулярах, які можна отримати пишучи на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

50 УЦА ЛІТТЯ

stp scope travel inc

1605 Springfield Avenue, Maplewood, NJ 07040
201/378-8998 • FAX: 201/378-7903
TOLL FREE: 800/242-7267

ЗЇЗД ДИВІЗІЯНІВ: ЛЬВІВ 11-19 СЕРПНЯ • КИЇВ 19-25 СЕРПНЯ

DIVIZIA "A" AUG. 09-26 Czechoslovak Airlines
ЛЬВІВ 10-20 серпня (10 днів) $2400.
Рогатин/Франківськ/Коломия Екс Sgl. 275.
КИЇВ 20-25 серпня
Канів-Переяслав Екс.
День Незалежности 24 серпня
ПРАГА 25-26 серпня
ALL INCLUSIVE TOUR
Провідник: Юрій Ференцевич

DIVIZIA "B" AUG. 09-26 Czechoslovak Airlines
ЛЬВІВ 10-17 серпня (7 днів) $2400.
Рогатин/Галич Екс Sgl. 275.
ІВАНО-ФРАНКІВСЬК 17-20 серпня
Коломия/Вижниця Екс
Яремче/Манява Екс
КИЇВ 20-25 серпня
Канів-Переяслав Екс
День Незалежности 24 серпня
ПРАГА 25-26 серпня
ALL INCLUSIVE TOUR
Провідник: Ярема Бачинський

DIVIZIA "C" AUG. 09-26 Czechoslovak Airlines
УКРАЇНА 10-25 серпня $ 990.
Побут у родини
ПРАГА 25-26 серпня
AIR ONLY

CHICAGO DEPARTURE: Кошт тури такий самий як з Ню Йорку.
У повороті пряме получення Львів/Прага/Чікаґо: 25 серпня.

Геройський шлях І. Товпаша

Іван Товпаш народився 16-го січня 1922 року в Підгайцях. Вже в 2-ій клясі Державної Гімназії в Бережанах він став членом Юнацтва ОУН і в короткому часі з Осипом Дяковим (Горновим), однокласником, були виховниками юнацтва у цій гімназії. Осип Дяків-Горновий, публіцист підпільних видань, загинув врядах УПА в Івано-Франківському.

Після проголошення державного правління у Львові 31-го червня 1941 року Івана покликали на службу український вишкіл, який відбувся в лісі, поблизу Перемишлян. (Дяків і Товпаш перейшли курс військового приспосіблення, який в гімназії викладав старшина польської армії). Ту місцевість окружило ґестапо, й Івана з іншими членами вишколу запроторили до в'язниці на Лонцького. На інтервенцію його батька, який в той час був посадником міста Підгаєць, по кількох місяцях його звільнили.

У 1942 році Іван Товпаш студіював агрономію в Дублянах, одночасно виконував на терені Львова різні доручення в імені Організації Українських Націоналістів.

Іван Товпаш-Кит

Коли літом 1944 року карколомний відступ німецької армії з-над Стрипи примусив багатьох наших земляків еміґрувати в незнане, то Іван, як член підпілля, залишився зі своїми однодумцями на своїх постах в УПА. Його батько Гілярій, мати Ольга й його брати Зенон, Ярослав і Євген, залишаючи родинні сторони, в той час не вірили, що це був їх останній день розлуки зі своїм найстаршим сином і братом Іваном.

Іван Товпаш (Кит), член ОУН, загинув від большевицьких катів 25-го лютого 1945 року, в селі Слав'ятин, пов. Підгайці. Тіло Івана селяни похоронили біля місцевої греко-католицької церкви в Слов'ятині, а на його гробі спорудили пам'ятник.

Євген Товпаш, брат покійного, у 1991 році відвідав родинні сторони й зі своїми земляками й місцевим священиком відправили Панахиду на гробі св. п. героя підгаєцької землі.

Місцева підгаєцька газета помістила у 1991 році витяг „Зархівів КҐБ" слідуючого змісту:

„Шлях, який він вибрав — це була праця в революційній боротьбі, і з котрого він не зійшов до останньої хвилини свойого життя. А навіть тоді, коли його рідня, рятуючись перед большевицькою навалою, рішила покинути рідний дім, рідну країну. І, вибираючись на еміґрацію, намовляла його, щоб також втікав, то він відповів гордо: — Ви спасайтесь, хай вам Бог щастить, а я останусь тут, де мій народ, де моя країна, де революція, а на еміґрацію не піду. На чужині мені нічого шукати. Не там моє щастя, я остаюсь в вірі, що ми переможемо і що невдовзі знова стрінемося.

І рішився. На пості, на який покликав його обов'язок служби для нації, він стояв непохитно аж до хвилі, доки ворог не вбив його. А загинувши, зіставив примір другим, що немає нічого кращого у світі, як любити свій народ, жити з ним нерозривно, працювати для нього, а навіть умерти".

Роман С. Голіят

У світлу пам'ять д-ра Б. Ґарбовського

Ділимося сумною вісткою, що 18-го серпня 1992 року українська лікарська громада втратила свого провідного члена та колишнього голову УЛТПА відділу середнього Ню Йорку, св. п. д-ра Богдана Ґарбовського. Народився він 18-го березня 1907 року у Свиднику на Бойківщині, де його батько о. Микола Ґабровський був парохом, а мати Августина походила з родини Матковських.

Середню освіту закінчив матурою в 1926 році в українській гімназії в Перемишлі. Медичні студії закінчив в 1932 році на медичному факультеті у Львові, потім спеціялізувався у внутрішніх недугах і провадив приватну лікарську практику в Турці на Бойківщині, де до 1944 року був також директором міської лікарні.

При кінці Другої світової війни виїхав на Захід та працював лікарем в Австрії, був медичним директором у переселенчому центрі в Зальцбурґу, Австрія.

В 1949 році еміґрував з родиною до Америки і працював лікарем в Марсі стейтовому шпиталі. Після нострифікації лікарського диплому в 1953 році відкрив і провадив приватну лікарську практику в Ютиці, Ню Йорк.

Був членом кількох американських медичних товариств та членом УЛТПА у Сиракюзах — Ютиці, де був головою цього відділу.

Брав активну участь у лікарських сходинах та наукових з'їздах. Крім професійної праці був активний у громадському житті, членом і головою УККА (1953—58) в Ютиці, членом УНСоюзу та щедрим жертводавцем на українські церковні і культурні цілі. За свою громадську працю був відзначений в 1991 році грамотою УККА.

Св. п. д-р Богдан Ґарбовський.

Д-р Богдан Ґарбовський був одружений з Романою Левицькою, з якою мав дочку Ольгу (замужня Величко).

Помер на 85-му році трудолюбивого життя, залишив у смутку дружину Роману, дочку Ольгу Величко з родиною, сестру Ярославу Рабій з родиною та брата д-ра Ореста Ґарбовського з родиною.

Похоронні відправи відбулися в українській католицькій церкві св. Володимира в Ютиці, Н. Й., та на церковному цвинтарі у Вайтсборо, Н. Й.

Хай же добра згадка про св. п. д-ра Богдана Ґарбовського залишиться в пам'яті всієї української громади, а гостинна земля Вашінґтона буде йому легкою.

Д-р Павло Пундій

ДОПОМОЖІТЬ ІВАНОВІ ДЕМ'ЯНЮКОВІ ДОКАЗАТИ ЙОГО НЕВИННІСТЬ!

- Прокуратура в Ізраїлі не могла доказати, що І. Дем'янюк є „Іваном Ґрозним" з Треблінки;
- Апеляційний суд в Огайо відкрив справу видачі І. Дем'янюка до Ізраїля.

Просимо висилати пожертви на:

John Demjanjuk Defense Fund
P.O. Box 92819, Cleveland, Ohio 44192

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

Лист НОК України до УСЦАК

2-го лютого ц. р. надійшов „факсом" лист від НОК України до голови УСЦАК М. Стебельського, зміст якого подаємо в цілості.

„Вельмишановний друже Стебельський!

З хвилюванням і радістю приймаємо Ваші сердечні слова побажань у розбудові українського національного спорту. Перші самостійні виступи наших спортсменів на міжнародній арені нас радують, зокрема з фігурного катання на кожанах на чемпіонаті Европи, де Дмитро Дмитренко став чемпіоном, а Оксана Баюл віцечемпіонкою. Це великий успіх.

Спортсмени з інших зимових видів спорту беруть участь у елімінаційних змаганнях, що є етапами підготови до зимових Олімпійських ігор в Ліллеґаммері, Норвеґія. Про їх здобутки будемо Вас інформувати.

Прийнята дуже важлива постанова Кабінету Міністрів України щодо підготовки наших спортсменів до зимових і літніх Олімпійських ігор. Вирішено цілий ряд дуже важливих для нас питань, в тому числі фінансових. Створюється науково-дослідний інститут, школа тренерів, виділяються фонди на реконструкцію і будівництво спортових споруд. Найбільшою проблемою для нас є валютне фінансування участі наших команд у міжнародних змаганнях. Відсутність валютних фондів і наша неучасть в міжнародних змаганнях можуть нанести великої шкоди українському спотові, потенціял якого нині високий. Над вирішенням цих питань ми зараз працюємо. Днями до нас прийдуть представники відомих фірм, з якими будемо обговорювати ці питання. Шукаємо спонсорів і у себе, трохи виділить держава. Будемо робити все для примноження слави України. Настрій у наших спортсменів, тренерів, працівників фізичної культури і спорту — добрий. Важкі умови нас не розслабляють, а загартовують. Не за горами той час, коли проведемо і світові всеукраїнські спортові ігри.

Передайте щирі вітання членам УСЦАК. В Атланті Лариса Барабаш розробляє добрий плян зустрічі нашої олімпійської команди. Надавайте їй в цьому допомогу.

Вдячні Вам за співпрацю.
З щирою повагою,
В. Кулик — перший віцепрезидент НОК України".

Згідно з просьбою НОК України, провід УСЦАК продовжує, в міру своїх можливостей, допомагати у виступах спортовців України на міжнародній арені. В основному УСЦАК оплачує вписові вкладки, завдяки чому збірні з різних видів спорту України є учасниками чемпіонатів Европи і світу. В окремих випадках і надзвичайних потребах УСЦАК допомагає нашим спортовим друзям й продукам придбати репрезентативні одночасні. Одначе наш Фонд відродження спорту в Україні дуже обмежений і тому УСЦАК не є спроможний співфінансувати подорожі і перебування українських спортовців в різних країнах світу. НОК України і Управа УСЦАК висловлюють подяку всім жертводавцям, які досі щедро підтримали цей благородний Фонд. Будемо сердечно вдячні і новим добродіям, адже тепер розпочинаємо вже конкретну підготовку до Олімпіяд, зимової в 1994-му і літньої в Атланті, Джорджія, в 1996 роках. У зв'язку з ними будуть теж зв'язані вписові вкладки валютою та багато інших потреб. Просимо не пропускати жодних нагод, щоб не придбати на Фонд нових приходів. Спорт — одна з дуже важливих ділянок, через який можна гідно прославлювати Україну, що нині є дуже важливо.

Пожертви просимо висилати на адресу: USCAK Fund for the Rebirth of Sports in Ukraine 580 Sanford Ave., Newark, N. J. 07106.

(от)

Спортові зірки України Дмитро Дмитренко — чемпіон Европи

Як відомо, Дмитро Дмитренко з Києва здобув на цьогорічному чемпіонаті Европи з фігурної їзди на лижвах золоту медалю. Вихованець тренерки Лідії Маслюкової, він чудово виконав свою довільну композицію на музику Бетовена та Баха.

Згідно з даними про цьогорічного 19-річного українського юнака, цьогорічний успіх не є його першим у кар'єрі. Минулого року Дмитро виграв чемпіонат світу серед юніорів, продемонструвавши такий набір потрійних стрибків, яким і не кожен дорослий міг би похвалитися. Протягом року Дмитро, як сказала його тренерка, так змінився, що його майже неможливо впізнати. В тому розумінні, що від „юнацтва" в його їзді не залишилося й сліду. Тепер перед нами на льоду вправний майстер, за плечима якого немов би багаторічний досвід боротьби. Ще перед чемпіонатами Европи Дмитро був учасником змагань за чашу Карля Шефера в Австрії, які переконливо виграв між найкращими суперниками. Після цього виграв теж чемпіонат України. Цікаво й прикро, що Дмитро був змушений змагатися на чемпіонаті Европи в двох лівих черевиках, після того як йому зламалася лижва на правому черевику. І все таки Дмитро Дмитренко здобув звання чемпіона Европи.

Оксана Баюл — віцечемпіонка Европи

Ця 15-річна українська юначка нагадує відому американську змагунку на льоду — Пеґґі Флемінґ. У своїй короткій ще спортовій кар'єрі Оксана нарабила на цьому европейському чемпіонаті неабиякого переполоху. Вона змусила заговорити про себе всіх. Досі ніхто навіть не мріяв про такий фантастичний успіх українки, і не тому, що вона не досить сильна. Історія фігурної їзди, мабуть, не пам'ятає таких стрімких злетів дебютантів! А започаткувала вона їзду на льоду у п'ятирічному віці. У свому рідному Дніпропетровському пройшла ввесь необхідний курс навчання і потрапила до тренера Станіслава Коритека. Вже маленькою відрізнялася серед однолітків неабияким бажанням виступати перед глядачами, які їй симпатизували. Два роки тому Оксана вперше у своєму житті виступила на міжнародній арені в Італії на юнацьких змаганнях. Вперше Оксана заслужила на бурхливі овації італійців, які, стоячи оплескували її виступ. В минулому році навесні тренер Оксани на запрошення виїхав на працю до Канади. Групу його учеників передали під опіку славнозвісної одеської школи. Новою наставницю Оксани стала Галина Змієвська, а також Валентин Ніколаєв.

Працювати з Оксаною цікаво, сказала кореспондентці нова тренерка з Одеси. Оксана надзвичайно талановита, володіє чудовою їздою, швидкістю, опанувала всі потрійні, відмінно виконує складний каскад: потрійний люц—подвійний тулуп. Лижви, що в них Оксана Баюл здобула звання віцечемпіонки Европи, подарував їй олімпійський чемпіон Віктор Петренко. Ось такий початок спортової кар'єри тієї русявої, зеленоокої української юначки з берегів Дніпра!

О. Твардовський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
7-го БЕРЕЗНЯ 1993 р.

Філядельфія, Па. Річні загальні збори 32-го Відділу ім. Олега Ольжича о год. 2-ій по пол. в залі Т-ва Українсько-Американських Горожан при 847 N. Franklin вул. На порядку нарад — звіти уступаючої управи і К. Комісії, вибір управи на 1993 р. — Управа

Leska Company
Department Store
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

СВЕТРИ, ВОВНЯНІ ХУСТКИ, вишивані жіночі блюзочки, виш. обруси, подушки, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО.

● НА ПРОДАЖ ●

Фльорида

ПРОДАМ ЗЕМЛЮ

в Порт Шарлот, недалеко від українського культурного центру. Прошу телефонувати

(603) 989-5432

● ДО ВИНАЙМУ ●

ПОМЕШКАННЯ

до винайму, дві спальні, велике подвір'я в Сомерсет, Н. Дж.
Тел.: 1-908-246-2558

ДО ВИНАЙМУ

3-КІМНАТНЕ ПОМЕШКАННЯ

в Юнион, Н. Дж. Огрівання включене, біля склепів і автобусової зупинки.
Тел.: (201) 696-0097

Любов Копенська

ПОТОЙБІЧ РУБІКОНУ

ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛІ, НАРИСИ, ДРАМА

Мистецьке оформлення Любослава Гуцалюка
Тверда обкладинка.
Ціна $15.00 плюс $2.00 за пересилку.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує 6% стейтового податку.

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ"!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплектувати Альманахи УНСоюзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903,1906, 1921.

Якщо хтось з читачів мав би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ"

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ПУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568